

Joakim Månsson, 0586-481 93
Joakim.mansson@degerfors.se

Remissvar gällande kommuner mot brott (SOU 2021:49)

Förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Utredningen har tagit sikte på hur ansvaret för det brottsförebyggande arbetet inom Sveriges kommuner ska se ut och utformas. Utredningens förslag syftar till att säkerställa att kommunerna har ett tillräckligt starkt underlag för att ta ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och skapa förutsättningar för samordning av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen. Kommunerna ska ta fram en översiktsplan för brottsligheten. Översiktsplanen ska ligga till grund för de åtgärder som behövs samt skapa förutsättningar för att förebygga brott och skapa trygghet inom kommunen. Kommunen ska ansvara för samordningen av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen genom bland annat samverkansavtal med andra aktörer som verkar för trygghetsskapande. I varje kommun ska det finnas en samordnande funktion för brottsförebyggande frågor och som ansvarar för att det brottsförebyggande arbetet genomförs enligt föreslagen lag. Degerfors kommun ställer sig positiva till förslagen då det redan idag genomförs brottsförebyggande åtgärder som ligger i linje med utredningens förslag. En lag om kommuners brottsförebyggande arbete kan ge tydligare vägledning om vad kommunerna förväntas genomföra och på vilken funktion som ansvaret vilar. En lag är dock tvingande vilket kan vara betungande då alla kommuner har olika förutsättningar och möjlighet att genomföra förslagen.

Förvaltningens synpunkter

Utredningen lyfter fram att kommunerna måste ges stort utrymme att själva avgöra vilka brottsförebyggande åtgärder som ska vidtas. Det gäller även att så långt möjligt sätta kraven som ställs på kommunerna när det gäller det brottsförebyggande arbetet i relation till andra närliggande krav som gäller den kommunala verksamheten exempelvis brottsförebyggande perspektiv som finns i socialtjänstlagen och plan- och bygglagen. En av de viktigaste

brottsförebyggande åtgärderna är att en individ är väl förankrad och etablerad på arbetsmarknaden. Med arbete kommer förutom en stärkt ekonomisk situation också en ökad delaktighet i samhället och risken för ett långvarigt utanförskap och en alternativ karriär som kriminell, minskar. Särskilt viktigt blir detta för grupper som löper stor risk att annars hamna i utanförskap och kriminalitet (BRÅ Rapport 2021:9) och kommunen delar Riksrevisionens (RIR 2020:2) slutsats att arbeten som innebär en lägre tröskel in på arbetsmarknaden förstärker riskgruppernas förankring och ekonomiska ställning på arbetsmarknaden och i det avseendet är positivt.

Utredningens förslag stämmer väl överens med hur Degerfors kommuns arbetar idag och intentioner för framtiden. Arbetet motsvarande samverkan i Degerforsmodellen med samverkansformer som SIG och Pinocchio kommer vara en förutsättning för att kunna jobba med trygghetsarbetet på lång och kort sikt. Det finns idag både samverkansstruktur, system för kunskapsbaserat arbete (EST-grupp), samt personalresurs för att kunna genomföra det arbete som föreslås i remissen. Degerfors kommun ingår även i ett lokalt brottsförebyggande råd med Karlskoga och polisen. Förslag på större och mer omfattande analyser kommer att kräva fler deltagare än vad som finns i dagsläget. Det som uppfattas som oklart är den tänkta finansieringen för kommunen. Det noteras också att remissen hanterar frågan om finansieringen av reformen som helhet oortodox när man föreslår en finansieringsmodell med breda skattemässiga följder. Styrning och riktning av medel, redovisningsskyldighet, samt kommuners möjligheter till att söka medel för lokala behov är också i detta skede svårt att bedöma. Mer information efterfrågas för att bedöma konsekvenserna för planering utifrån kommuners olika förutsättningar och behov. Dock uppskattas förslaget om möjligheten att kunna söka bidra för insatser. Förslaget till ny lag på området kommer att tydliggöra ansvar och roller och underlätta samverkan, samtidigt som kommunen får ersättning för uppdragen. Förslagen i utredningen ställer höga krav på kommuner gällande hur man arbetar med samverkan, med kunskap, vetenskap, kartläggning med mera. Vad kraven kommer innebära är inte preciserat vilket gör förslaget svårt att utvärdera. Risker med att påbörja projekt som sedan inte går att söka bidrag för innebär en osäkerhet för kommuner med begränsade resurser. Sammanfattningsvis ställer sig Degerfors kommun positiva till förslagen men efterfrågar förtydligande gällande kravens innebörd.

Teresa Zetterblad
Kommundirektör

Joakim Månsson
Kanslichef